

Nr 2

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 22 april 1960 (nr 77) angående byggnadsforskningsavgift, dels i anledning av propositionen väckt motion.

Genom en den 3 januari 1964 dagtecknad proposition, nr 17, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 22 april 1960 (nr 77) angående byggnadsforskningsavgift.

Propositionens huvudsakliga innehåll

För att möjliggöra en utökning av forsknings- och rationaliseringsverksamheten inom byggnadsfacket föreslås i årets statsverksproposition en fördubbling av byggnadsforskningsavgiften. I anslutning härtill framlägges genom förevarande proposition förslag till sådan ändring i förordningen angående byggnadsforskningsavgift, som erfordras för att genomföra avgiftshöjningen.

Författningsförslaget

Det vid propositionen fogade författningsförslaget har följande lydelse.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 22 april 1960 (nr 77) angående byggnadsforskningsavgift

Härigenom förordnas, att 2 § förordningen den 22 april 1960 angående byggnadsforskningsavgift¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Byggnadsforskningsavgift utgår för kalenderår med *tjugu* hundra del s procent av den lön i penningar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad, som arbetsgivare under året utgivit till arbetstagare, för vilken arbetsgivaren skall påföras avgift enligt lagen om yrkesskadeförsäkring och vilken vid debitering i riksförsäkringsverket av dylik avgift är att hänföra till någon av de i verkets premietariff under näringsgrenen byggnadsindustri upptagna undergrupperna husbyggnad (kodnummer 401) och byggnadshantverk m. m. (kodnummer 403).

Byggnadsforskningsavgift utgår för kalenderår med *fyrtio* hundra del s procent av den lön i penningar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad, som arbetsgivare under året utgivit till arbetstagare, för vilken arbetsgivaren skall påföras avgift enligt lagen om yrkesskadeförsäkring och vilken vid debitering i riksförsäkringsverket av dylik avgift är att hänföra till någon av de i verkets premietariff under näringsgrenen byggnadsindustri upptagna undergrupperna husbyggnad (kodnummer 401) och byggnadshantverk m. m. (kodnummer 403).

Vid beräkning — — — — — år räknat.

Angående debitering — — — — — särskilt stadgat.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1965; dock skola äldre bestämmelser alltjämt äga tillämpning beträffande byggnadsforskningsavgift för år 1964 eller tidigare år.

¹ Senaste lydelse se SFS 1962: 134.

Motionen II: 276

I samband med propositionen har utskottet behandlat en i anledning av densamma väckt motion nr 276 i andra kammaren av herrar Nilsson i Gävle och Holmberg.

I motionen hemställas att »riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 17».

Beträffande de skäl motionärerna åberopat till stöd för sin hemställan får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Departementschefen

Föredragande departementschefen, statsrådet Johansson, anför i propositionen följande.

Enligt 2 § förordningen den 22 april 1960 (nr 77) angående byggnadsforskningsavgift utgår sådan avgift för kalenderår med 0,20 procent av den avgiftspliktiga lönen, bestämd på sätt som angives i samma författningsrum.

Vid anmälan tidigare denna dag av frågan om anslag för budgetåret 1964/65 till Byggnadsforskning (prop. 1, bil. 13 p. 46) har jag förordat, att byggnadsforskningsavgiften från och med den 1 januari 1965 skall fördubblas genom en höjning av procenttalet för avgiftsuttaget från 0,20 till 0,40 procent. Härvid har jag förutsatt, att förslag till den ändring i förordningen, som erfordras för att genomföra avgiftshöjningen, skulle föreläggas riksdagen genom särskild proposition.

Utskottet

Den genom propositionen föreslagna höjningen av byggnadsforskningsavgiften avser att möjliggöra en utökning av forsknings- och rationaliseringsverksamheten inom byggnadsfacket. Motionärerna, som ej ifrågasatt behovet av ökade anslag till denna verksamhet, anser emellertid finansieringen böra ske över riksstaten, bl. a. därför att forskningsavgifterna nu får betalas av hyresgästerna främst i nybyggda hus.

På sätt närmare framgår av utskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 20 år 1962 har det sålunda aktualiserade spørsmålet om byggnadsforskningens finansiering tidigare prövats av riksdagen. Härvid har å ena sidan skäl ansetts kunna anföras för att alla de för forskningen behövliga medlen anslås å driftsbudgeten. Å andra sidan har framhållits att forskningens effekt på den enskildes boendekostnader är så ringa, att den torde sakna praktisk betydelse, samt att den nytta forskningsverksamheten medför i första hand kommer bostadskonsumerten till del, varför anledning icke ansetts föreligga att frånga avgiftssystemet. Ej heller i nu förevarande sammanhang finnes

enligt utskottets mening skäl till ett ändrat ståndpunktstagande i finansieringsfrågan. Utskottet, som ej finner anledning till erinran mot den föreslagna avgiftshöjningen, anser därför att motionen bör avslås och propositionen bifallas.

Såsom utskottet år 1962 framhållit, kan emellertid ökade medelsanspråk medföra att en omprövning av finansieringen bör företagas. Utskottet vill i anslutning härtill anmärka att gällande system, enligt vilket arbetslönen ligger till grund för avgiftsberäkningen, i viss mån ter sig otillfredsställande. Systemet synes sålunda kunna leda till att de byggnadsföretag som bäst kunnat tillgodogöra sig forskningens resultat får lägre lönekostnader och därmed lägre avgifter, medan de byggnadsprojekt i vilka forskningen icke alls eller endast i ringa utsträckning kommit till nytta belastas med relativt sett högre lönekostnader och motsvarande högre avgifter. Vid en omprövning synes därför bl. a. kunna övervägas vad i Svenska Byggnadsarbetareförbundets remissyttrande över den nu aktuella avgiftshöjningen anförts om den totala omsättningen såsom underlag för avgiftens beräkning. Utskottet förutsätter att vad sålunda anförts beaktas, när frågan om medelsbehovet ånyo blir föremål för prövning.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen med avslag å motionen II: 276 måtte bifalla förevarande proposition, nr 17.

Stockholm den 12 februari 1964

På tredje lagutskottets vägnar:

HANS LEVIN

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Ebbe Ohlsson, Svante Kristiansson, Knut Johansson, Jonasson, Akésson, Erik Jansson, Paul Jansson och Gunnar Pettersson;

från andra kammaren: herrar Levin, Johansson i Torp, Nyberg, Wachtmeister, fru Torbrink*, herrar Grebäck, Johansson i Öckerö och Persson i Tandö.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.